

Temmuz 2026'da TEPAV, uluslararası güvenlikten dış ticaret politikalarına, enerji arz güvenliğinden teknoloji ve eğitim politikalarına, ekonomi yönetiminden kent çalışmalarına uzanan farklı başlıklarda çalışmalarını sürdürdü.

Bu ay, TEPAV ile Uluslararası Kriz Grubu (ICG) iş birliğinde düzenlenen "European Security and Türkiye" başlıklı toplantıda Avrupa'nın değişen güvenlik mimarisi, Türkiye'nin bu süreçteki konumu ve AB-Türkiye güvenlik iş birliğinin geleceği değerlendirildi.

Ay boyunca yayımlanan değerlendirme notlarında ise uluslararası ve ulusal gündemin öne çıkan başlıklar geniş bir çerçevede ele alındı. Ankara'da gerçekleştirilen NATO Zirvesi'nin diplomatik sonuçları, ABD'nin yeni ilave gümrük vergisi uygulaması, Hürmüz ve Babülmendep ekseninde enerji arz güvenliği, Orta Doğu'daki jeopolitik gelişmeler ve küresel ticaret koridorlarına ilişkin analizlerin yanı sıra kuantum teknolojileri, yapay zekâ, bilgi ekonomisi, yükseköğretim, zaman kullanımı, kent hakkı ve maliye politikalarına yönelik değerlendirmeler yayımlandı.

Ekonomi alanında yayımlanan bültenlerde ise enflasyon, kamu maliyesi, istihdam, perakende güveni ve gıda fiyatlarına ilişkin güncel veriler değerlendirilirken, blog yazılarında sanayi politikası, Avrupa ekonomisi ve para politikasına ilişkin güncel tartışmalar ele alındı.

Temmuz ayı, TEPAV ailesi için derin bir üzüntüyle sona erdi. Ortadoğu ve Orta Asya Araştırmaları Enstitümüzün Direktörü Prof. Dr. Hilmi Demir'i kaybetmenin acısını yaşadık. Bilimsel üretimi, kamu politikalarına katkıları ve kurumumuza kattığı değer her zaman saygıyla hatırlayacağız...

Ankara NATO Zirvesi: Diplomatik görünürlükten somut dosya yönetimine

7-8 Temmuz 2026 tarihlerinde Ankara'da gerçekleştirilen NATO Zirvesi, Türkiye'nin ittifak içindeki konumu ve Türkiye-ABD savunma ilişkilerinin seyri açısından önemli sonuçlar doğuran bir diplomatik platform olmuştur. NATO üyesi 32 ülkenin devlet ve hükûmet başkanlarını bir araya getiren zirve, Türkiye'nin 2004 İstanbul Zirvesi'nden sonraki ikinci NATO zirvesine ev sahipliği yapmasının ötesinde, güvenlik mimarisindeki dönüşümün ve Türkiye'nin stratejik rolünün yeniden ele alındığı bir döneme işaret etmektedir (NATO, 2026d; Reuters, 2026c).

[yazının devamı için tıklayınız.](#)

Jenin Endüstriyel Serbest Bölgesi'nde asfalt serim çalışmaları başladı

Avrupa'nın yeni güvenlik arayışında Türkiye ile iş birliği öne çıkıyor

Hürmüz'den Babülmendep'e: Küresel Enerji Arzında Çifte Boğaz Riski

TEPAV Ortadoğu ve Orta Asya Araştırmaları Enstitüsü Direktörü Prof. Dr. Hilmi Demir'i kaybettik

Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı (TEPAV) olarak, Ortadoğu ve Orta Asya Araştırmaları Enstitüsü (TEPAV OAS) Direktörümüz Prof. Dr. Hilmi Demir'i kaybetmiş olmanın derin üzüntüsü içindeyiz.

Akademik yaşamını bilgi üretimine, toplumsal sorunların anlaşılmasına ve kamu politikalarının geliştirilmesine adan Prof. Dr. Demir, 2014 yılında katıldığı TEPAV'da özellikle Ortadoğu, Orta Asya, radikalleşme, dini hareketler, güvenlik ve toplumsal dönüşüm alanlarında araştırmalar yürüttü.

2016 yılından itibaren radikalleşme üzerine yürüttüğü saha araştırmalarıyla Türkiye'de bu alanın gelişimine katkı sağlayan Prof. Dr. Demir, akademik literatürde ve kamu politikalarının şekillenmesinde etkili oldu.

2020 yılında kurulan TEPAV Ortadoğu ve Orta Asya Araştırmaları Enstitüsü'nün kuruluşundan itibaren direktörlüğünü üstlenen Prof. Dr. Demir, enstitünün araştırma kapasitesinin gelişmesine öncülük etti ve bölge çalışmalarının kurumsallaşma sürecinde belirleyici bir görev üstlendi.

Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nden mezun olan Prof. Dr. Demir, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kalam Anabilim Dalı'nda doktorasını tamamladı.

Akademik kariyeri boyunca farklı üniversitelerde görev yapan Demir, 2023 yılından itibaren TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü'nde öğretim üyesi olarak görev yaptı; 2026 yılında aynı bölümün bölüm başkanlığı görevini üstlendi.

Radikalleşme, selefilik, mezhep çalışmaları, terörizm ve Ortadoğu üzerine yürüttüğü araştırmalarla ulusal ve uluslararası akademik çevrelerde tanınan Prof. Dr. Demir, bilimsel üretiminin yanı sıra kamu politikalarına yönelik çalışmalarıyla da öne çıktı. TEPAV'da görev yaptığı süre boyunca hazırladığı araştırmalar, raporlar ve analizlerle kurumun bilgi üretim sürecini güçlendirdi.

Prof. Dr. Hilmi Demir'in vefatından dolayı derin üzüntü duyuyor; ailesine, yakınlarına ve akademi camiasına başsağlığı diliyoruz.

İÇİNDEKİLER

YAYINLAR

TEPAV Ortadoğu ve Orta Asya Araştırmaları Enstitüsü Direktörü Prof. Dr. Hilmi Demir'i kaybettik	2
Ankara NATO Zirvesi: Diplomatik görünürlükten somut dosya yönetimine	4
Hürmüz'den Babülmendep'e: Küresel Enerji Arzında Çifte Boğaz Riski	5
NATO hazırlıkları gölgesinde Ankara'da kent hakkı ve dönüşüm pratikleri	6
ABD'nin yeni ilave gümrük vergisi uygulaması	7
Bilgi Ekonomisi için Mesleki Eğitim Paradigması	8
Kuantum sonrası dünyaya hazır mıyız? Q-DAY	9
Yapay zekâ ve gelişmekte olan uzay teknolojileri ekosisteminde yükseköğretim	10
Koridorlar çağı: Rotalar nasıl koridor olur?	11
Zamanın haritası: Türkiye'de 10 yıllık dönüşüm	12
Hürmüz'den Washington'a: Petrol stokları, enerji güvenliği ve Trump'ı masaya getiren süreç	13
Yapısalları bir kenara bırakırken maliye politikası tedbirlerini yeniden ele almak	14
Trump'ın Lübnan planı: Hizbullah'ın panzehiri Suriye olabilir mi?	15

HABERLER

Jenin Endüstriyel Serbest Bölgesi'nde asfalt serim çalışmaları başladı	16
Avrupa'nın yeni güvenlik arayışında Türkiye ile iş birliği öne çıkıyor	17

BÜLTENLER

Gıda fiyatları temmuzda yeniden artış gösterdi	18
On iki aydır dar bir bantta sıkışan enflasyona TEPAV'dan 42'nci madde hatırlatması	19
Perakende güveninde gerileme Mayıs ayında sürdü	20
"Bütçedeki iyileşme yatırımların yavaşlamasıyla sağlandı"	21

BLOG

Ankara NATO Zirvesi: Diplomatik görünürlükten somut dosya yönetimine

Değerlendirme Notu / Ece Berfin Ergezer, Yusuf Tuna Alemdar, Çınar Sayın

7-8 Temmuz 2026 tarihlerinde Ankara’da gerçekleştirilen NATO Zirvesi, Türkiye’nin ittifak içindeki konumu ve Türkiye-ABD savunma ilişkilerinin seyri açısından önemli sonuçlar doğuran bir diplomatik platform olmuştur. NATO üyesi 32 ülkenin devlet ve hükûmet başkanlarını bir araya getiren zirve, Türkiye’nin 2004 İstanbul Zirvesi’nden sonraki ikinci NATO zirvesine ev sahipliği yapmasının ötesinde, güvenlik mimarisindeki dönüşümün ve Türkiye’nin stratejik rolünün yeniden ele alındığı bir döneme işaret etmektedir (NATO, 2026d; Reuters, 2026c).

İstanbul ve Ankara zirveleri arasındaki 22 yıllık dönem, NATO’nun güvenlik gündeminde yaşanan köklü dönüşümü ortaya koymaktadır. 2026 Ankara Zirvesi, Rusya-Ukrayna Savaşı’nın sürdüğü, Orta Doğu’daki gerilimin tırmandığı ve müttefikler arasındaki yük paylaşımı tartışmalarının yoğunlaştığı bir dönemde gerçekleştirilmiştir (Kıbaroğlu, 2025; Reuters, 2026i). ABD’nin İran’a yönelik geniş çaplı saldırısının hemen ardından düzenlenmesi ise zirvenin yalnızca dış güvenlik tehditlerinin değil, ittifak içindeki görüş ayrılıklarının da daha görünür hale geldiği bir platforma dönüşmesine yol açmıştır (CNN, 2026; France 24, 2026).

Ankara Zirvesi, Türkiye açısından kısa vadeli sonuçlar üreten bir toplantıdan ziyade F-35/CAATSA, KAAN motor tedariki, savunma sanayii kısıtlamaları, terörle mücadele ve Karadeniz güvenliği gibi kritik başlıklarda orta vadeli bir müzakere zemini oluşturmuştur. Zirvenin kalıcı etkisi, ev sahipliğinin sağladığı diplomatik görünürlükten çok bu alanlarda somut,

[Yazının devamı için buraya tıklayın.](#)

Hürmüz'den Babülmendep'e: Küresel Enerji Arzında Çifte Boğaz Riski

Değerlendirme Notu / Mühdan Sağlam

Şubat 2026'dan bu yana küresel enerji ve ekonomi gündemini şekillendiren Hürmüz Krizi'ne yeni bir cephe eklendi. Kızıldeniz'in güney kapısı olan Babülmendep Boğazı'nda Suudi Arabistan ile Husiler arasındaki gerilim yerini yeni bir deniz ablukasına bıraktı.

İlk bakışta yeni bir kriz gibi görünen bu gelişme, aslında yaklaşık on yıldır devam eden Yemen savaşının yeni bir evresini temsil ediyor. Eylül 2014'te Husilerin başkent Sana'yı ele geçirerek Hadi hükümetini devirmesi üzerine Suudi Arabistan, Yemen'de İran'a yakın bir aktörün güç kazanmasını ulusal güvenliğine tehdit olarak değerlendirdi ve Mart 2015'te askeri müdahalede bulundu. Böylece Yemen, Suudi Arabistan ile İran arasındaki vekâlet mücadelesinin en önemli cephelerinden biri haline geldi. Birleşmiş Milletler (BM) öncülüğünde 2022'de sağlanan ateşkes, çatışmaları önemli ölçüde azaltmış olsa da siyasi çözüm üretmedi. Dolayısıyla 20 Temmuz 2026'da ilan edilen deniz ablukası, uzun süredir devam eden rekabetin yeniden sertleşmesi olarak okunmalıdır.

Bu çerçevede Yemen'deki Husi hareketi, 20 Temmuz 2026'da Suudi Arabistan'a yönelik resmi bir deniz ablukası ilan etti. Husilerin Sana merkezli İnsani Operasyonlar Koordinasyon Merkezi (HOCC), nakliye şirketlerinden Suudi limanlarında yükleme veya boşaltma yapmamalarını isterken Husi Sözcüsü Yahya Sarea, kararın Suudi Arabistan'ın Yemen'e, özellikle de Sana Havalimanı'na yönelik son saldırıları ve uyguladığı ablukanın karşılığı olduğunu açıkladı. Buna karşılık Suudi Arabistan, gemilerini uluslararası hukuk çerçevesinde koruyacağını duyurdu.

[Yazının devamı için buraya tıklayın.](#)

NATO hazırlıkları gölgesinde Ankara’da kent hakkı ve dönüşüm pratikleri

Değerlendirme Notu / Sercan Sevgili, Can Torun, Elifnaz Kamalak

Ankara, yalnızca Türkiye’nin idari merkezi değil, kamusal kararların mekânda en yoğun biçimde görünür hâle geldiği kentlerden biridir. Başkent kimliği; ulaşım akslarından kamu yapılarının konumlanışına, tören alanlarından kurumsal bölgelere kadar çok katmanlı bir mekânsal düzen üretmiştir. Bu nedenle Ankara’da yapılan büyük ölçekli her diplomatik hazırlık, teknik veya idari bir düzenleme olmanın ötesinde kentlilerin gündelik yaşamı, kamusal mekâna erişimi ve kentin hafızasıyla ilişkisi bakımından da değerlendirilmelidir.

Son dönemde NATO toplantıları etrafında yürütülen hazırlıklar, bu tartışmayı yeniden görünür kılmıştır. Ulaşım düzenlemeleri, bazı güzergâhların geçici olarak yeniden organize edilmesi, kamusal alan kullanımına ilişkin sınırlamalar ve etkinlik takvimlerinde yapılan değişiklikler, başkentte büyük ölçekli organizasyonların gündelik kentsel yaşam üzerinde nasıl etkiler yaratabildiğini göstermektedir. Bu tür hazırlıklar güvenlik, protokol ve organizasyon gerekleriyle açıklanabilir. Ancak kent açısından temel mesele, bu düzenlemelerin yalnızca kısa süreli operasyonel ihtiyaçlar olarak mı ele alınacağı, yoksa kentsel haklar, kamusal mekân ve karar alma süreçleri bakımından daha geniş bir çerçevede mi tartışılacağıdır.

Bu tartışma, Ankara’da sadece geçici düzenlemelerle sınırlı değildir. Kentin yapılı çevresinin nasıl dönüştürüldüğü, hangi yapıların veya alanların yenilendiği, hangilerinin yıkıldığı ve bu kararların hangi ölçütlerle verildiği de aynı çerçevenin parçasıdır. Çünkü kentsel hak, kentte hareket edebilmek veya kamusal alanı kullanabilmekle sınırlı değildir; aynı zamanda kentin hafızasını, ortak kaynaklarını ve dönüşüm yönünü ilgilendiren kararlarda söz sahibi olmayı da içerir.

[Yazının devamı için buraya tıklayın.](#)

ABD'nin yeni ilave gümrük vergisi uygulaması

Değerlendirme Notu / Bozkurt Aran

ABD yönetimi, Temmuz 2026 sonunda aralarında Türkiye'nin de bulunduğu yaklaşık 60 ülkeden yapılan ithalata yönelik yeni ilave gümrük vergisi yürürlüğe koymuştur. Ülkelere göre değişen oranlarda (%10 ve %12,5) uygulanan bu önlem, son yıllarda giderek belirginleşen ABD'nin tek taraflı hamlelerinin yeni bir örneğini oluşturmaktadır. Kararın, sadece kapsamı nedeniyle değil, hukuki dayanağı ve çok taraflı ticaret sistemi bakımından doğurabileceği sonuçlar nedeniyle de dikkatle değerlendirilmesi gerekmektedir.

ABD yönetimi, ilave vergilerin gerekçesi olarak bazı ticaret ortaklarının zorla çalıştırılarak üretilen ürünlerin küresel tedarik zincirlerine girişini önlemede yetersiz kaldığını ileri sürmektedir. Uygulama yaklaşık 60 ülkeyi kapsamaktadır. Bu ilave vergi uygulamasını sadece insan hakları kaygıları gibi masum bir gerekçe ile açıklamak yetersiz kalacaktır. ABD'nin dış ticaret politikası bu uygulama ile daha geniş kapsamlı bir korumacılık yaklaşımının bir kere daha teyidi anlamına gelmektedir.

ABD Ticaret temsilcisi Büyükelçi Jamieson Greer, Başkan Trump'ın talimatı doğrultusunda, "Zorla Çalışma ile Üretilen Malların İthalatına İlişkin Yasağın Uygulanmamasına etkili bir Şekilde Yürürlüğe konulmamasına" ilişkin, aralarında Türkiye'nin de bulunduğu 60 ticaret ortağına %10 veya %12,5 oranında gümrük vergisi uygulanacağını ilan etti. Böylece zorla çalışma uygulamasının tedarik zincirinden çıkarılacağı belirtilmektedir. ABD Ticaret Temsilciliğinin bu konuda yayınladığı belgeye buradan ulaşılabilir.

[Yazının devamı için buraya tıklayın.](#)

Bilgi Ekonomisi için Mesleki Eğitim Paradigması

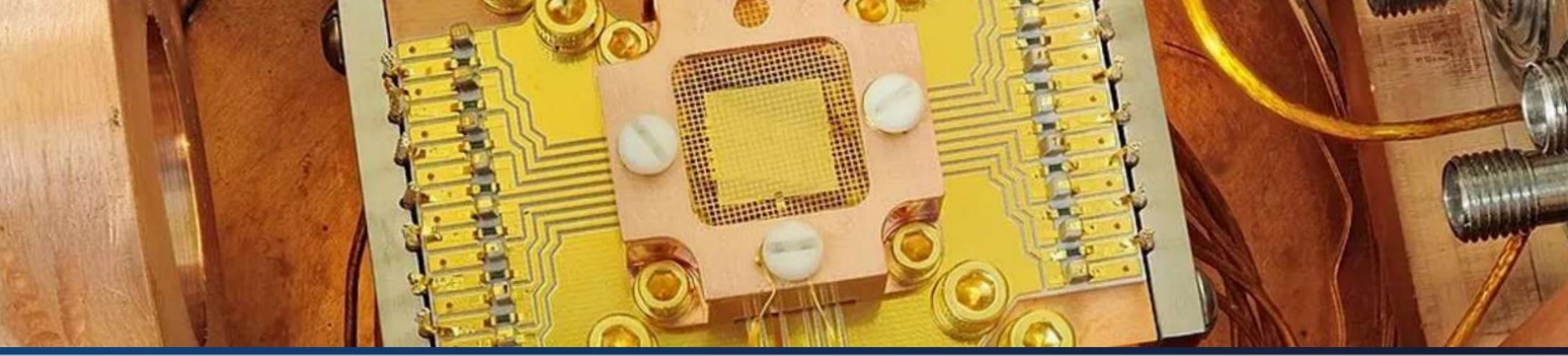
Değerlendirme Notu / Ömer Açıkgöz

İnsana, evrene, geçmişe ve geleceğe ilişkin bilgi, insan varlığını sürdürdükçe değerini koruyacaktır. İnsanın bilişsel, duyuşsal ve bedensel gelişimine ışık tutan; psikolojik sorunlarının çözümüne katkı sağlayan, evrenin işleyişini ve bu işleyişin insan yaşamıyla ilişkisini açıklayan bilgiler, kalıcı önem taşıyan başlıca bilgi alanlarıdır.

İnsanlar yaşamlarını kolaylaştırmak için varoluşlarından bugüne dek büyük miktarda bilgi üretmişler, bilginin içinde kaybolmamak için dönemin şartlarına uyum sağlayacak ve bilgiyi işleyecek keşiflerde bulunmuşlardır. Tarım toplumunda tarım, hayvancılık ve tarım aletleri ile kırsal yaşam ağırlıkta olmuş; endüstri toplumunda ise madenler, mineraller, kimyasal ve fenni ürünler, makineler, endüstriyel aletler ve şehir yaşamı önem kazanmıştır. Post endüstriyel dönemde ise üretilen, işlenen ve ağlarla paylaşılıp ticarileştirilen bilgiyle donanmış toplum ve akıllı şehirler önem kazanmıştır. Çağımızda bilgi; üretilen, işlenen, paylaşılan ve ticarileştirilen bir hizmete dönüşmüştür.

Dünyanın geldiği bu yeni aşamada internet ve dijitalleşme, yeni bir toplumsal yapının oluşmasını sağlamıştır. Bilgi toplumu olarak tanımlanan bu yapının ekonomisi ise katma değerini fiziksel emekten çok Ar-Ge, yenilikçilik ve veri analitiğine dayalı bilgi üretiminden sağlayan bilgi temelli bir ekonomiye dayanmaktadır. İçinde bulunduğumuz çağı ve gelecek nesilleri bilgi ekonomisi şekillendirecektir. Bu çağda bilgi ekonomisi ve bilgi toplumu kavramları sıklıkla kullanılacaktır. Toplamların bilgi temelli hiyerarşik yapısı küresel rekabette belirleyici olacaktır. Bilgi toplumunun gelişim düzeyi dikkate alındığında, gelecekte toplumların temel, orta ve ileri düzey bilgi toplumları şeklinde sınıflandırılması beklenebilir. Belirleyici ve rekabeti hızlandıran sınıf, ileri bilgi temelli toplum olacaktır. Eğitim düzeyi en yüksek olan toplumlar, ileri bilgi temelli toplumu oluşturacaklardır.

[Yazının devamı için buraya tıklayın.](#)

Kuantum sonrası dünyaya hazır mıyız? Q-DAY

Değerlendirme Notu / Batuhan Küpeli

ABD hükümeti, 22 Haziran 2026'da kuantum teknolojisiyle ilgili iki önemli kararname yayımladı (Beyaz Saray, 2026a; 2026b). İlk kararname mevcut riske karşı koruma sağlamayı amaçlıyor. Kamu kurumlarının kullandığı şifreleme sistemleri, kuantum bilgisayarların çözemeyeceği yeni yöntemlerle değiştirilecek. Federal kurumların en kritik sistemlerinde bu dönüşümün 2030-2031'e kadar tamamlanması hedefleniyor. İkinci kararname ise kapasite geliştirmeye yönelik. ABD, kuantum bilgisayarları ve kuantum sensörleri için ulusal ölçekte bir araştırma ve yatırım programı başlatıyor. Amaç yalnızca korunmak değil, bu teknolojide dünya liderliğini elde tutmak.

Peki, bu acele neden? Kararların ardında iki gelişme var. Birincisi, bilim dünyası "şifre kırma günü" ne ilişkin tahminlerini öne çekti. Yakın tarihli çalışmalar, kuantum bilgisayarların bugünkü şifreleri kırma eşiğine sanılandan daha erken ulaşabileceğini gösteriyor. İkincisi, tehdit yalnızca gelecekte değil. Bugün şifreli biçimde iletilen veriler kaydedilip yıllarca saklanabiliyor. Yeterli kuantum gücü oluştuğunda bu veriler geriye dönük çözülebilecek. Oysa devlet yazışmaları, sağlık kayıtları ve finansal bilgiler uzun yıllar gizli kalmak zorunda. Bu nedenle hazırlığın bugünden başlaması gerekiyor.

Mesele yalnızca güvenlik de değil. Kuantum, yapay zekâ ile birlikte ilerleyen çok daha büyük bir teknoloji yarışının parçası. Donanımda öne geçen ülke, yazılımda da öne geçme şansı yakalıyor. Bu yüzden ABD, teknolojiyi yeniden devlet eliyle ve planlı biçimde geliştirmeye yöneliyor. İleride göreceğimiz gibi, bu tercihin Soğuk Savaş yıllarına uzanan bir geçmişi var. Üstelik yarışın etkileri iki büyük güçle sınırlı kalmıyor. Teknolojinin bloklara ayrıldığı bir düzen, Türkiye gibi üçüncü ülkeleri de doğrudan ilgilendiriyor.

[Yazının devamı için buraya tıklayın.](#)

Yapay zekâ ve gelişmekte olan uzay teknolojileri ekosisteminde yükseköğretim

Değerlendirme Notu / Ömer Açıkgöz

Yapay zekâ ve uzay teknolojilerinde yaşanan hızlı gelişmeler, yükseköğretim sistemlerinin eğitim, araştırma ve insan kaynağı yetiştirme işlevlerini yeniden şekillendirmektedir. Türkiye'nin bu dönüşüme uyum sağlayabilmesi, üniversitelerin yalnızca teknolojik kapasitesinin değil; yönetim, finansman, akademik insan kaynağı, ölçme ve değerlendirme, kalite güvencesi ve toplumsal katkı alanlarındaki yapısal sorunlarının da birlikte ele alınmasını gerektirmektedir. Bu çalışma, Türkiye yükseköğretim sistemini bu geniş çerçevede değerlendirmekte ve yeniden yapılanmaya ilişkin öneriler sunmaktadır.

Bilişim ve dijitalleşme teknolojilerinin ulaştığı yeni aşamanın ürünü olan yapay zekâ, insanlık tarihinde köklü bir dönüşümün kapısını aralarken yükseköğretimin işlevlerini, önceliklerini ve gelecek tasavvurunu yeniden şekillendirmektedir. Dünya savaşları ve soğuk savaş sonrası dönemde yeni bir misyon üstlenmiş olan üniversiteler, gelişmiş ülkeler arasında rekabetin arttığı yapay zekâ ve uzay çalışmaları alanında geçmişe ait misyonlarını yeni dönem için yeniden değerlendirmeye almalıdır.

Bilişim alanındaki küresel gelişmeler, bilgiyi içinde bulunduğu sandıktan çıkarıp neredeyse herkesin erişimine açmıştır. Bilgiye erişimin kolaylaşmasıyla birlikte üniversitelerin temel rolü bilgi aktarmaktan, sınıf içi ders işlemekten, malumatfuruş bireyler yetiştirmekten yeni bir evre olan eleştirel düşünme, sorun çözme, yaratıcılık, yenilik ve etik olanı arama gibi üst düzey becerileri geliştirmeye doğru evrilmektedir. Geçmişte var olan sınıf eğitimi önceliğinden bireyi önceleyen yapay zekâ destekli öğrenme araçları, eğitimde kişiselleştirme imkânlarını artırmaktadır. Bu gelişmeler eğitim ve öğretimde yöntem, ölçme ve değerlendirme, akademik dürüstlük, içerik ve müfredat tasarımı gibi alanlarda yeni düzenlemeleri zorunlu kılmaktadır. Ayrıca iş gücü piyasasında ortaya çıkan robotlar ve otomasyon, uzaktan istihdam ve çevrim içi toplantılara benzer alanlarda meydana gelen dönüşüm, üniversitelerin bölüm/program içeriklerini yeniden yapılandırılmaları ve öğrencileri yapay zekâ ile uyumlu çalışabilecek yetkinliklerle donatmalarını stratejik bir zorunluluk hâline getirmektedir. Bu nedenle yapay zekâyı teknolojik bir yenilik olarak değil, yükseköğretimde kurumsal dönüşümü tetikleyen yapısal bir değişim aracı olarak görmek gerekir.

[Yazının devamı için buraya tıklayın.](#)

Koridorlar çağı: Rotalar nasıl koridor olur?

Değerlendirme Notu / Sercan Sevgili, Yusuf Tuna Alemdar

Küresel ticaret yolları, uzun süre belirli ana güzergâhlar üzerinden öngörülebilir biçimde işlemiştir. Ancak son yıllarda bu varsayım belirgin bir şekilde zayıflamıştır. Süveyş-Kızıldeniz hattındaki güvenlik riskleri, kuzey kara yolu ve demir yolu rotalarındaki siyasi kırılanlıklar, Hürmüz Boğazı çevresinde yoğunlaşan enerji güvenliği baskısı ve Hazar geçişindeki kapasite sorunları, küresel ticaretin tek bir ana hata dayanamayacağını göstermektedir. Ticaret akışlarının sürekliliği artık yalnızca mesafe, maliyet veya hız üzerinden değil, aynı zamanda güvenlik, altyapı kapasitesi, sınır geçişleri, enerji arzı ve jeopolitik riskler üzerinden de şekillenmektedir.

Bu tabloya Güney Kafkasya'daki yeni bağlantı arayışları, Hindistan-Orta Doğu-Avrupa Ekonomik Koridoru (IMEC), Irak Kalkınma Yolu ve Suriye'nin yeniden inşa gündemi eklendiğinde, koridor tartışması sadece ulaştırma altyapısına ilişkin bir mesele olmaktan çıkmaktadır. Koridorlar giderek üretim ağlarının, limanların, sınır kapılarının, sanayi bölgelerinin, enerji ve dijital altyapının birlikte değerlendirildiği ekonomi politik yapılara dönüşmektedir. Bu nedenle yeni dönemin temel sorusu, hangi rotanın tek başına daha kısa, hızlı veya ucuz olduğu değil; çoğalan ticaret rotalarının hangi ekonomik düğümlerle işlev kazanacağı ve nasıl birbirini tamamlayan bir koridor mimarisine dönüşeceği.

Bir güzergâhın harita üzerinde var olması, tek başına koridor niteliği taşıması için yeterli değildir. Rota, yükün hareket ettiği fiziksel hattı ifade eder. Koridor ise bu hareketin üretim, ticaret, lojistik, depolama, gümrük, veri, enerji ve finansman bileşenleriyle ekonomik sisteme dönüştüğü yapıdır. Bu nedenle çoklu koridorlar çağında stratejik üstünlük, en fazla sayıda rotaya sahip olmaktan değil, bu rotaları çalıştıracak düğüm mimarisini kurabilmekten doğmaktadır.

[Yazının devamı için buraya tıklayın.](#)

Zamanın haritası: Türkiye’de 10 yıllık dönüşüm

Değerlendirme Notu / H. Ekrem Cunedioğlu, Yusuf Tuna Alemdar

Zaman, ekonominin en adil dağılan kaynağıdır. Nüfusun her bireyi, gelirinden ya da toplumsal konumundan bağımsız olarak güne tam 24 saatle başlar. Zaman ödünç alınamaz, depolanamaz, başkasına devredilemez. Ancak bu eşitlik yalnızca başlangıç noktasında geçerlidir. Bu saatlerin nasıl kullanıldığı, yani kimin eve, kimin işe, kimin kendine zaman ayırdığı, toplumsal eşitsizliğin en ham göstergelerinden birini sunar.

Türkiye İstatistik Kurumu’nun (TÜİK) Zaman Kullanım Araştırması (ZKA), bu eşitsizlikleri veri temelli biçimde görünür kılama imkânı tanıyan nadir kaynaklardan biridir. Günlük tutma yöntemiyle yürütülen araştırma, bireylerin 24 saatini 10 dakikalık dilimler hâlinde kaydeder. Bu yöntem iki açıdan önemlidir. Birincisi, milli gelir hesaplarının görmezden geldiği bakım emeğini, gönüllü çalışmayı ve toplum için üretilen değeri ölçülebilir kılar. İkincisi, bireylerin hatırlayarak beyan etmesi yerine o an ne yaptığını kaydetmesine dayandığı için anket yanlılığını önemli ölçüde azaltır. Günlükler 10 yaş ve üzerindeki bireyler tarafından, biri hafta içi, biri hafta sonu olmak üzere iki gün için 10 dakikalık aralıklarla doldurulmaktadır. İstihdam durumuna göre ayrıştırılan göstergeler ise 15 yaş ve üzeri nüfusu esas almaktadır.

TÜİK, bu araştırmayı ilk kez 2006’da, ikinci kez 2014-2015’te, üçüncü kez ise 2025 yılında uygulamıştır. Bu notta esas alınan karşılaştırma, son iki dalga olan 2014-2015 ile 2025 arasındadır. İki dalga arasında geçen 10 yıl, Türkiye için yapısal dönüşümlerle dolu bir dönem olmuştur. Bu süreçte kadının işgücüne katılım ve istihdam oranları yaklaşık 5 puan yükselmiş, kentleşme oranı %80’i geçmiştir. Aynı dönemde hane büyüklüğü küçülmüş, dijital altyapı ise hayatın hemen her alanına nüfuz etmiştir. Tüm bu değişimlerin bireylerin zamanını nasıl yeniden şekillendirdiği sorusu, standart ekonomik göstergelerle yanıtlanamayacak niteliktedir.

[Yazının devamı için buraya tıklayın.](#)

Hürmüz'den Washington'a: Petrol stokları, enerji güvenliği ve Trump'ı masaya getiren süreç

Değerlendirme Notu / Mühdan Sağlam, Kadir Kagu

ABD, İsrail ve İran arasında 28 Şubat'ta başlayan savaş, 60 günlük geçici anlaşma (MOU) imzalanmasıyla soluklandı. Pakistan ve Katar'ın kolaylaştırıcılığında İsviçre'de sürdürülen görüşmeler kalıcı bir anlaşma çıkana kadar devam edecektir.

Resmi olarak 2026'da başlayan bu çatışma, bir önceki yıl yaşanan 12 günlük İsrail-İran geriliminin devamı niteliğindedir. Bununla birlikte, 2026 savaşını selefinden ayıran belirleyici fark, İran'ın günlük 20 milyon varil petrol ve petrol ürünü ile yıllık 110 bcm'yi aşan LNG'nin geçtiği Hürmüz Boğazı'nı kapatması ve Körfez'deki ABD üsleri ile enerji altyapısını doğrudan hedef almasıdır. Bu hamle, savaşın Washington'un öngörülerinin çok ötesinde yıkıcı ve baskılayıcı bir nitelik kazanmasına yol açmıştır.

Nihayetinde İsrail'in dışarıda tutulduğu ancak eylemlerinin anlaşmanın seyrini etkilemeye devam edeceği bir süreç başladı. 21 Haziran'da Hürmüz kısmen açıldı; iki taraf arasında özel bir iletişim hattı kurulmasına karar verildi. İmzalanan geçici anlaşma, pek çok çevre tarafından İran'ın müzakere cephesinde üstünlük sağladığı biçiminde değerlendirildi. Bu noktada şu temel soruyu sormak gerekmektedir: Nükleer tasfiye, füze programının sonlandırılması ve rejim değişikliği hedefleriyle yola çıkan ABD neden görece sınırlı kazanımlar içeren bir anlaşmaya razı oldu? Bu karar yalnızca jeopolitik hesaplarla mı açıklanabilir; yoksa enerji piyasaları, petrol stokları, pompa fiyatları ve 2026 ara seçimleri de bu denklemin parçası mıdır?

Bu değerlendirme notu, söz konusu soruları enerji piyasası dinamikleri üzerinden yanıtlamayı amaçlamaktadır. Hürmüz'ün kapanmasının petrol stokları üzerindeki etkileri, stok dinamiklerinin akaryakıt fiyatlarına ve enflasyona yansımaları bu sürecin Trump yönetiminin 2026 ara seçimleri öncesindeki hareket alanını nasıl şekillendirdiği sırasıyla ele alınacaktır. bugün gözlemlediğimiz mesafeyi inşa etti.

[Yazının devamı için buraya tıklayın.](#)

Yapısalları bir kenara bırakırken maliye politikası tedbirlerini yeniden ele almak

Değerlendirme Notu / H. Hakan Yılmaz

Mayıs ayı sonunda, merkezi yönetim bütçe giderleri %37,4, faiz dışı giderler %34,8 seviyesinde artmıştır. Bütçe gelirlerinde ise toplam gelirler %33,9, vergi gelirleri %32,4 seviyesinde bir artış göstermiştir. Önceki aylara göre faiz dışı harcanmaların artış eğilimi devam ederken vergi gelirlerindeki tahsilat artışı kurumlar vergisinin öne çekilmesinden kaynaklı etkinin ortadan kalkmasıyla belirgin şekilde yavaşlamıştır.

Buna göre bütçe açığı, bir önceki yıla göre %62,5 oranında artarken faiz dışı dengede ise iyileşme %10,9 seviyesinde kalmıştır.

Mayısın son haftasının bayrama rastlaması nedeniyle başta KDV, konaklama vergisi, damga vergisi ve muhtasar beyannameler olmak üzere ödeme tarihlerinin haziran ayının ilk haftasına ertelenmesi nedeniyle dolaylı vergi tahsilatındaki artış %26,6'da kalmıştır. Vergi beyannamelerinin ertelenmesinin mali boyutu yaklaşık 325-350 milyar TL seviyesinde olduğu tahmin edildiğinde bütçe açığı artışı %10'lar seviyesine inmekte.

Mayıs sonu itibarıyla bütçe ödeneklerinin yaklaşık %40'ı kullanılmıştır. Geçen yıla göre 2,4 puan ödenek kullanımında artış görülmektedir. Gelirlerde ise bütçeye göre gerçekleşme oranı %38,6 seviyesinde çıkmıştır. Geçen yıl performansının 2 puan üzerindedir.

[Yazının devamı için buraya tıklayın.](#)

Trump'ın Lübnan planı: Hizbullah'ın panzehiri Suriye olabilir mi?

Değerlendirme Notu / Murat Orkun Selçuk, Ece Berfin Ergezer

ABD ve İsrail ile İran arasındaki savaşı bitirmeye yönelik çabaların, en az İran'ın nükleer dosyası ya da Hürmüz Boğazı'nın durumu kadar, sıcak çatışmaların yaşandığı Basra Körfezi'nden uzaktaki Lübnan'da yaşanan gelişmelerden de önemli ölçüde etkilendiği görülmektedir. İran müzakere sürecinin başından beri "tüm cephelerde ateşkes" prensibi ile İsrail'in Hizbullah'a (ve dolayısıyla Lübnan'a) yönelik faaliyetlerini görüşmelerin bir parçası haline getirmiş, hatta İsrail'in operasyonlarını yoğunlaştırdığı dönemlerde müzakereleri dondurduğunu açıklamıştır.

İran'ın bölgede on yıllardır aktif çaba sarf ederek kurduğu ve Esad dönemi Suriye'si, Irak, Hizbullah, Hamas ve Yemen'deki Husiler gibi bileşenlerden oluşan bir sistem bulunmaktaydı. Her ne kadar 2020'lerden itibaren İsrail ve ABD'nin darbeleriyle kan kaybetmiş olsa da halen kısmen aktif olan ve hangi açıdan bakıldığına bağlı olarak "Direniş Cephesi", "Şer Eksen", "Şii Hilali" vb. farklı şekillerde adlandırılan bu düzeneğin amacı İran anarşisini korumak ve cepheyi İran'dan mümkün olduğunca uzakta kurmaktır. Başka bir deyişle, İran'a yönelik olarak-özellikle İsrail tarafından- bir saldırı düzenlemeden önce iki defa düşünmek gerekiyordu zira böyle bir saldırıya sadece İran'ın kendisi değil, vekil güçleri asimetrik yöntemlerle cevap verebilirdi.

Yıllar içinde İsrail'in Hizbullah'a, Hamas'a, Suriye'deki Esad yönetimine ya da Yemen'deki Husilere yönelik saldırılarında İran, bizzat ve doğrudan bir karşı saldırı gerçekleştirmemişti. Her ne kadar Nisan 2024'te İran'ın Şam Büyükelçiliği'nin İsrail tarafından vurulması ve Ekim 2024'te Hamas Lideri İsmail Haniye'nin Tahran'da bir İsrail saldırısı ile öldürülmesi nedeniyle İsrail'e füze saldırısı gerçekleştirmiş olsa da İsrail'in bu saldırılarının doğrudan İran'ı (Şam Büyükelçiliği ve Tahran) hedef aldığı söylenebilecekti.

[Yazının devamı için buraya tıklayın.](#)

Jenin Endüstriyel Serbest Bölgesi'nde asfalt serim çalışmaları başladı

TOBB Barış İçin Sanayi (TOBB BİS) ile Filistinli ortak Amaar Real Estate Group iş birliğinde yürütülen Jenin Endüstriyel Serbest Bölgesi Projesi'nde asfalt serim çalışmalarına başlandı. Altyapı çalışmalarında yeni bir aşamaya geçilen projede, bölgenin faaliyete alınmasına yönelik hazırlıklar planlanan takvim doğrultusunda sürüyor.

TOBB BİS ile Filistinli ortak Amaar Real Estate Group iş birliğinde ve TEPAV'ın danışmanlığında yürütülen Jenin Endüstriyel Serbest Bölgesi Projesi'nde altyapı çalışmalarında önemli bir aşama daha geride bırakıldı. Proje sahasında asfalt serim çalışmalarının başlamasıyla birlikte bölgenin faaliyete geçmesine yönelik hazırlıklar planlanan takvim doğrultusunda ilerliyor.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin (TOBB) iştiraki TOBB BİS tarafından yürütülen ve Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı'nın (TEPAV) teknik ve stratejik danışmanlık desteği verdiği Jenin Endüstriyel Serbest Bölgesi Projesi, Filistin'de üretim, istihdam ve ekonomik kalkınmayı destekleyecek stratejik yatırımlar arasında yer alıyor.

Temelleri 2004 yılında atılan proje, 2010 yılında Filistin Ekonomi Bakanlığı ile imzalanan imtiyaz sözleşmesi ve devamında yürütülen kamulaştırma sürecinin tamamlanmasının ardından yeni bir ivme kazandı. Altyapı yatırımlarına yönelik finansman desteğiyle birlikte proje kapsamında yol, su, kanalizasyon ve diğer temel altyapı çalışmalarının önemli bölümü tamamlandı.

Projede yeni dönem, 6 Mart 2024 tarihinde TOBB BİS ile Amaar Real Estate Group arasında kurulan ortaklıkla başladı. Bu ortaklık kapsamında oluşturulan Jenin Industrial Free Zone şirketi, bölgenin geliştirilmesi ve yönetiminden sorumlu yeni yapı olarak faaliyet gösteriyor. Şirketin resmi kuruluşunun ardından düzenlenen yönetim kurulu toplantılarında teknik hazırlıklar, saha etütleri ve yeni ihale süreçleri planlanırken birinci aşama altyapı çalışmalarının tamamlanmasına yönelik uygulamalar hız kazandı.

[Haberin devamı için buraya tıklayın.](#)

Avrupa'nın yeni güvenlik arayışında Türkiye ile iş birliği öne çıkıyor

TEPAV Kalkınma Programı Direktörü Hüseyin Ekrem Cunedioğlu, TBMM Şanlıurfa ve Kahramanmaraş'taki Okul Olaylarını ve Dijital Riskleri Araştırma Komisyonu'nda yaptığı sunumda, Türkiye'de okul saldırılarının ulaştığı seviyeye dikkat çekti. TEPAV Araştırmacısı Yusuf Tuna Alemdar ile hazırlanan rapora dayanan sunumda, gençlik şiddetinin nedenleri, şiddeti besleyen mekanizmalar ve çözüm önerileri kapsamlı biçimde değerlendirildi.

TEPAV ile Uluslararası Kriz Grubu (International Crisis Group-ICG), 22 Temmuz'da TEPAV'da düzenlenen "European Security and Türkiye" başlıklı toplantıda Avrupa güvenliğinin dönüşümünü ve Türkiye'nin bu süreçte üstlenebileceği rolü ele aldı.

Kamu kurumları, diplomatik misyonlar, uluslararası kuruluşlar, üniversiteler, iş dünyası ve düşünce kuruluşlarından temsilcileri bir araya getiren etkinliğe Dışişleri Bakanlığı, Milli Savunma Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı'nın yanı sıra Avrupa Birliği Delegasyonu ile ABD, Almanya, Finlandiya, Norveç, Polonya, Romanya, Slovakya, İspanya, Macaristan ve Kuzey Makedonya'nın diplomatik temsilcilikleri, TOBB, TİM, üniversiteler, araştırma merkezleri ve özel sektör temsilcileri de katıldı.

Moderatörlüğünü TEPAV Uluslararası Çalışmalar Merkezi Direktörü Emekli Büyükelçi N. Murat Ersavcı'nın üstlendiği toplantıda Uluslararası Kriz Grubu Başkan Kıdemli Danışmanı ve Avrupa Programı Direktörü Fabienne Hara, Uluslararası Kriz Grubu Türkiye/Kıbrıs Direktörü Nigar Göksel ile Uluslararası Kriz Grubu Kıdemli AB Analisti Marta Muzchnik konuşmacı olarak yer aldı. Etkinlikte ayrıca Uluslararası Kriz Grubu tarafından hazırlanan "The EU and Türkiye: Uniting in Defence?" başlıklı raporun temel bulguları da katılımcılarla paylaşıldı.

[Haberin devamı için buraya tıklayın.](#)

Gıda fiyatları temmuzda yeniden artış gösterdi

TEPAV Gıda Fiyat Endeksi'ne göre temmuz ayında gıda fiyatları yüzde 0,93 arttı. Yıllık gıda enflasyonu yüzde 32,8 olarak hesaplanırken en belirgin fiyat düşüşleri karpuz, taze fasulye ve salatalıkta; en yüksek artışlar ise çarliston biber, diğer taze biber çeşitleri ve kuru soğanda görüldü.

Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı (TEPAV) tarafından hazırlanan TEPAV Gıda Fiyat Endeksi'nin (TEGE) Temmuz 2026 bülteni yayımlandı. Buna göre, 1-25 Temmuz 2026 döneminde derlenen verilerle aylık gıda enflasyonu yüzde 0,93 olarak hesaplandı. Böylece aylık gıda fiyatlarında önceki aya göre yeniden artış görüldü.

Yıllık gıda enflasyonu yüzde 32,8 olarak hesaplandı

TEPAV'ın hesaplamalarına göre Temmuz 2026 itibarıyla yıllık gıda enflasyonu yüzde 32,8 oldu.

Temmuz ayına ilişkin diğer kuruluşların gıda enflasyonu verileri ise 29 Temmuz 2026 itibarıyla henüz açıklanmadı.

Sebzede fiyat hareketleri öne çıktı

Temmuz ayında taze meyve ve sebze grubunda fiyatı en fazla düşen ürünler karpuz, taze fasulye ve salatalık oldu.

Aynı grupta fiyatı en hızlı artan ürünler ise çarliston biber, diğer taze biber çeşitleri ve kuru soğan olarak sıralandı.

Taze meyve ve sebze dışındaki ürünlerde en yüksek fiyat artışları diğer pastane ürünleri, maden suyu ve soda ile turşuda gözlenirken; tavuk eti, yumurta ve sakatat fiyatlarında düşüş kaydedildi.

[Bültenin devamı için buraya tıklayın.](#)

On iki aydır dar bir bantta sıkışan enflasyona TEPAV'dan 42'nci madde hatırlatması

TEPAV Para Politikası Çalışma Grubu'nun Temmuz 2026 Para Politikası Değerlendirme Notu'nda, yıllık enflasyonun son 12 aydır yüzde 30,7-33,5 aralığında seyrettiğine dikkat çekilirken Merkez Bankası Kanunu'nun 42'nci maddesi kapsamında enflasyon hedeflerinden sapmanın nedenleri ile alınacak önlemlerin kamuoyuna açıklanması gerektiği vurgulandı. Çalışma Grubu ayrıca gecelik borç verme faizinin yüzde 40'ta, repo faizinin yüzde 37'de ve gecelik borçlanma faizinin yüzde 35,5'te korunmasını önerdi.

TEPAV Para Politikası Çalışma Grubu'nun Temmuz 2026 tarihli 29'uncu Para Politikası Değerlendirme Notu yayımlandı. Değerlendirme notuna göre, yıllık enflasyon son 12 aydır yüzde 30,7 ile yüzde 33,5 arasında dar bir bantta seyrederken mevcut koşullar altında 2026 yıl sonu enflasyonunun güncellenen hedefin de oldukça üzerinde gerçekleşmesi bekleniyor.

Enflasyonda yüksek seyir devam ediyor

Notta, Haziran 2026 itibarıyla yıllık tüketici enflasyonunun yüzde 32,1 ile G20 ülkeleri arasındaki en yüksek oranlardan biri olduğu belirtildi. Aylık enflasyonun yüzde 0,99, mevsim etkilerinden arındırılmış aylık enflasyonun ise yüzde 1,75 olarak gerçekleştiği ifade edilirken enflasyon beklentilerinin hâlâ çıpalanamadığı ve bunun fiyatlama davranışlarında ataletle yol açtığı vurgulandı.

Değerlendirme notunda ayrıca ABD, İsrail ve İran arasındaki savaş nedeniyle enerji, emtia ve uluslararası taşıma fiyatlarına ilişkin belirsizliklerin sürdüğü, ekonomi programına yönelik şikâyetlerin arttığı ve bu gelişmelerin enflasyonla mücadeleyi daha da zorlaştırdığı ifade edildi.

[Bültenin devamı için buraya tıklayın.](#)

Perakende güveninde gerileme mayıs ayında sürdü

TEPAV Perakende Güven Endeksi (TEPE), Mayıs 2026'da bir önceki aya göre 1,3 puan azalarak -8,4 puana geriledi. Endekste düşüşte, perakendecilerin son üç aya ilişkin işlerin gelişimine yönelik değerlendirmelerindeki bozulma etkili oldu. Önümüzdeki üç aya ilişkin satış beklentilerinde sınırlı bir iyileşme görülse de hem mevcut duruma hem de yıllık görünüme ilişkin olumsuz tablo devam etti.

TEPAV Perakende Güven Endeksi'nin (TEPE) 197. sayısı yayımlandı. TEPE, Mayıs 2026'da bir önceki aya göre 1,3 puan, geçen yılın aynı dönemine göre ise 18,8 puan azalarak -8,4 puan seviyesinde gerçekleşti. Aylık gerilemede, perakendecilerin son üç aya ilişkin işlerin gelişimine yönelik değerlendirmelerindeki kötüleşme belirleyici oldu.

Satış beklentilerinde sınırlı toparlanma

Önümüzdeki üç aya ilişkin satış beklentisi ise aylık bazda sınırlı bir iyileşme göstererek -6,4 puandan -6,3 puana yükseldi. Buna rağmen işlerinde iyileşme bekleyen işletmelerin oranının yüzde 7,1'den yüzde 1,5'e gerilemesi, sektördeki kırılgan görünümün sürdüğüne işaret etti.

Geçen yıla ilişkin değerlendirmeler zayıf seyrini korudu

Perakendecilerin işlerinin geçen yılın aynı dönemine göre durumuna ilişkin değerlendirmeleri mayıs ayında -60,0 puan oldu. Bu değer, Nisan ayına göre 6,5 puanlık iyileşmeye rağmen geçen yılın aynı dönemine kıyasla 73,6 puanlık gerilemeye işaret etti.

Anket katılımcılarının yüzde 64,2'si işlerinde geçen yılın aynı dönemine göre düşüş yaşandığını belirtirken, yalnızca yüzde 7,9'u artış olduğunu ifade etti. İşlerinde değişiklik olmadığını belirtenlerin oranı ise yüzde 27,9 olarak gerçekleşti.

[Bültenin devamı için buraya tıklayın.](#)

“Bütçedeki iyileşme yatırımların yavaşlamasıyla sağlandı”

TEPAV’ın Temmuz 2026 Kamu Maliyesi Değerlendirme Notu’na göre, 2026’nın ilk yarısında merkezi yönetim bütçe açığı geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 3,8 azalarak 943 milyar TL’ye geriledi. Ancak notta, bütçe performansındaki iyileşmenin büyük ölçüde yatırım ve transfer harcamalarındaki kısıtlamalardan kaynaklandığı, bu nedenle enflasyon ve beklentiler üzerindeki olumlu etkisinin sınırlı kaldığı vurgulandı.

Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı’nın (TEPAV) yayımladığı Temmuz 2026 Kamu Maliyesi Değerlendirme Notu’nda, merkezi yönetim bütçesinin ilk yarı performansı ile kamu borçluluğu ve mali risklere ilişkin değerlendirmeler yer aldı. Raporda, bütçe göstergelerinde iyileşme görülmesine karşın, bu görünümün sürdürülebilirliği açısından harcama kompozisyonu ve mali şeffaflığın önemine dikkat çekildi.

Bütçe açığı geriledi, faiz dışı fazla arttı

Rapora göre, 2026’nın ilk altı ayında merkezi yönetim bütçe açığı geçen yılın aynı dönemindeki 980 milyar TL’den yüzde 3,8 azalarak 943 milyar TL’ye geriledi. Aynı dönemde faiz dışı fazla ise 131 milyar TL’den 521 milyar TL’ye yükseldi. Gelir artışının harcama artışının üzerinde gerçekleşmesi bütçe performansını destekledi. Haziran itibarıyla 12 aylık kümülatif bütçe açığı 1,76 trilyon TL, faiz dışı fazla ise 646 milyar TL olarak hesaplandı. Bu görünüm, Orta Vadeli Program’da GSYH’nin yüzde 3,5’i olarak öngörülen bütçe açığına karşılık gerçekleşmenin yüzde 2,3 seviyesinde bulunduğunu, faiz dışı dengenin ise yüzde 0,8 fazla verdiğini gösterdi.

Yatırım harcamaları geriledi, faiz yükü arttı

Notta, ilk altı ayda toplam bütçe harcamalarının yüzde 32,7 arttığı belirtilirken, personel giderlerinin yüzde 43,4, mal ve hizmet alımlarının ise yüzde 44,8 yükseldiği ifade edildi. Buna karşılık deprem kaynaklı yeniden inşa ödeneklerindeki azalma ve harcama programının etkisiyle sermaye giderleri 173 milyar TL’den 116 milyar TL’ye geriledi. Aynı dönemde faiz ödemeleri ise yaklaşık 1,5 trilyon TL’ye ulaşarak geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 31,7 arttı.

[Bültenin devamı için buraya tıklayın.](#)

Türkiye’de erken sanayisizleşme riski

Burcu Aydın [Yazı için tıklayın](#)

1.000 TL’lik banknot zamanı gelmedi mi?

Burcu Aydın [Yazı için tıklayın](#)

NATO Zirvesi ve Hürmüz krizinin gölgesinde altın fiyatları

Burcu Aydın [Yazı için tıklayın](#)

Hazirandaki düşük enflasyonla temmuzda faiz indirimi gelir mi?

Burcu Aydın [Yazı için tıklayın](#)

Sanayi politikası

Fatih Özatay [Yazı için tıklayın](#)

Çin ve sanayi destekleri

Fatih Özatay [Yazı için tıklayın](#)

Faiz politikasını boş verin, 42. maddeye bakın

Fatih Özatay [Yazı için tıklayın](#)

Sanayi destekleri

Fatih Özatay [Yazı için tıklayın](#)

Ne olacak bu Avrupa’nın hali?

Fatih Özatay [Yazı için tıklayın](#)

Sanayide durum

Fatih Özatay [Yazı için tıklayın](#)

Bir uçtan öbür uca savrulmak

Fatih Özatay [Yazı için tıklayın](#)

Başarı var mı?

Fatih Özatay [Yazı için tıklayın](#)

Şoklar programın eksikliğinden kaynaklanıyorsa?

Fatih Özatay [Yazı için tıklayın](#)

Siyasetteki tıkanıklık, illerin kalkınma yolunu da tıkıyor

Güven Sak [Yazı için tıklayın](#)